

SLOVENSKI NAROD

Jutranja izdaja v Ljubljani:

vse leto K 12—
pol leta " 6—
četrt leta " 3—
na mesec " 1-10

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zjutraj.

Posamezna številka 4 vinarje.

Inserati: 65 mm široka petiti vrsta 14 vin. Pri večkratni inserciji po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

Jutranja izdaja po pošti za Avstro-Ogrsko:

vse leto K 18—
pol leta " 9—
četrt leta " 4-50
na mesec " 1-60

Za inozemstvo celo leto " 28—

Upravništvo: Knafljeva ulica 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Najnovejše vesti. — Brzobjavna in telefonska poročila „Slov. Narodu“.

Zasedanje delegacij.

S.— Dunaj, 13. oktobra. Delegacije so se včeraj po skoraj dveletnem presledku zopet sešle. Pod vtisom grozečega bojnega plesa s Srbijo so v pozni jeseni 1908 zborovale zadnji-krat delegacije obeh državnih polo-žaj, ter bile postavljene pred kata-strofo, ki jo je povzročil zunanji mi-nister Aehrenthal in po čigar zaslu-ženju je bila zapletena Avstrija v skoraj nevzdržljiv položaj in daleko-sežne konflikte. Smrtno sovraštvo balkanskih držav, posmehljiva pri-vošljivost skoraj vseh evropskih dr-žav, resne razprtije v trozvezi so vi-sele takrat nad monarhijo, katere go-spodarski odnosi in politika so tako nujno zahtevali prijateljskih razmer z balkanskimi državami. Vsled res-nega sovraštva drugih držav in vsled odločnega odpora naših avstrijskih narodov so se odvrnili preteči, gro-zeči oblaki. Aehrenthalu je ostal tri-umpf, da je ohranil Avstriji to, kar je že imela in česar ni bilo treba šele zahtevati. Avstrijski davkoplačeval-ci občutijo srečo Aehrenthalove poli-tike pred vsem na svojih lastnih že-pih. 180 milijonov kron so stale sam-o vojaške priprave onih resnih, razburjenih časov; zanemarjenje av-strijske trgovine in industrije ter razdrti in uničeni gospodarski stiki z balkanskimi državami, s katerimi nočejo in nočejo postati naše razmere prijazne in vesele, so neposredna po-sledica te zavožene politike. Delegati, ki so se skoraj po dveletnem odmoru zopet sešli, so opravičeni soditi in ob-soditi, kar je slabo, ter zahtevati po-jasnili glede posameznih korakov. In te delegacije so sklicane nezakonito! Zakon določa, da se morajo v držav-nem zboru voliti vsako leto člani de-legacij. Zadnjič so se volili 6. julija 1909, njih enoletna funkcijska doba je torej potekla že s 6. julijem 1910. Navzlic temu se tozadevnemu ener-gičnemu protestu socijalno-demokra-tičnih delegatov pri včerajšnji seji ni pridružila nobena druga stranka. Le »Slovanska Enota« je skušala varo-vati pravno stališče s tem, da je dr. Kramar v njenem imenu poudarjal dvomljivost pravnega položaja ter postopanja. Vlada bi morala pri tem postopati strogo po zakonu ter bi mo-rala varovati ne le vsebino, temveč tudi formo zakonitih določb. Najvaž-nejši odsek v delegacijah je odsek za zunanje zadeve. Zlasti jugoslovanski delegati so poklicani podveči vse to-zadevne Aehrenthalove akcije ob-jeektivni, strogi kritiki. V tem oziru pa moramo zaznamovati, da je posla-nec dr. Šusteršič z izgovorom, da ima v kranjskem deželnem zboru preveč opravka, odklonil mandat v tem od-seku in ga brez dogovora z jugoslo-vanskimi poslanci in brez njih ved-nosti, ko imajo vedar na zastopstvu v tem velevažnem odseku največji in-terese, namesto namestniku iz jugo-slovanskih krogov poleg hrvaškega poslanca Baljaka odstopil češkemu agrarcu, tako da je dobra volja več-

ne, ki je hotela dati Jugoslovanom v tem važnem odseku dva mandata, za-pet spravljena na nič. Splošno se je pričakovalo, da bo na protest soci-jalnih demokratov proti nezakonite-mu sklicanju delegacij odgovoril mi-nistrski predsednik baron Bienenrth, toda tik pred sejo se je ta pogodil s starostnim predsednikom dvornim svetnikom Cychlařem, ki je potem z juristično zvijačo opravičeval, da se mora smatrati sklicanje delegacij za popolnoma legalno. Za predsednika je bil soglasno izvoljen poslanec pro-fesor Glombinski in uveljavil se je princip, ki so ga poudarjali Slovani, da se prof. Glombinski v svojem za-hvalnem govoru niti z eno besedico ni dotaknil političnih vprašanj in najmanj poudarjal od vlade toli za-željno razmerje v trozvezi in zlasti »zvestobo Nemčije v zadnjih burnih časih ob priliki aneksije Bosne. V sledečem na kratko poročilo o seji:

Ob pol 5. pozvoni dvor. svet. Cy-chlař, ki kot najstarejši član delega-cij pravzame predsedstvo in otvori 44. zasedanje avstrijskih delegacij ter podeli nato besedo socijalno-demo-kra-tičnemu poslancu Seitzu, kateri poda v imenu socijalno-demokratič-nih članov delegacij protest proti ne-zakonitemu sklicanju delegacij. Med protestom ga večkrat glasno preki-nejo njegovi sodruzi. — V ostrih be-sedah poudarja, da se je zadnja voli-tev članov v delegacije vršila v po-slaniški zbornici 6. julija 1909. Za-kon določa, da imajo delegati samo enoletno funkcijsko dobo. Zaradi te-ga bi se bile morale letos volitve izno-va vršiti; s tem, da je vlada nove vo-litve opustila, je eklatantno kršila ustavo. Socijalni demokrati ne pri-znavajo letošnjih delegacij in odreka-jo njenim sklepom vsako veljavo ter bodo zadevo spravili tudi v parla-metu na razgovor.

Nato poda dr. Kramar v imenu »Slovanske Enote« izjavo, v kateri konstatira, da način sklicanja de-legacij lahko vzbuja upravičen dvom e zakonitosti delegacij. Vlada je dolž-na v interesu ustavnosti postopati tako, da je vsak dvom izključen. Sta-rostni predsednik Cychlař odgovarja, da bo izvrševal svojo funkcijo kot predsednik, ker je mnenja, da so se sešle delegacije popolnoma zakonito, in to svoje naziranje tudi utemelju-je. Nato se vrši volitev predsednika. Med volitvami se odstranijo socijalni demokrati demonstrativno iz dvora-ne in ne glasujejo. Za predsednika je izvoljen poslanec Glombinski. Dobil je 48 glasov. Zahvaljujoč se za izvo-litev proslavlja prof. Glombinski, skrbno se izogibajoč vsakemu poli-tičnemu vprašanju, cesarjevo 80let-nico in zakliče na koncu svojega go-vora cesarju 3kratni »Slava!« Drugi slovanski delegati se mu pridružijo. Za podpredsednika je izvoljen bivši minister Baerenreiter. Predsednik Glombinski prečita nato došle vloge in nato se sprejme predlog delega-cijskega člana poslanca Exnerja, da se izvolijo 4 odseki in sicer vojni in finančni odsek, odsek za zunanje za-

deve in petični odsek. Konec seje je ob polu 7. zvečer. Prihodnja seja se naznani pismeno.

S.— Dunaj 13. oktobra. Včeraj se je predložila članom delegacij »rdeča knjiga«, katere vsebuje naj-važnejše diplomatične akte izza aneksije Bosne in diplomatične akte o krizi s Srbijo. Obsega 201 stran. Pričenja z noto od 3. oktobra 1908, v kateri nalaga grof Aehrenthal po-slaniiku v Carigradu, da ta naznani turški pošti aneksijo Bosne in Her-cegovine od strani Avstrije. Obenem s to noto je vpisana tudi druga na poslanike pri takozvanih signatarnih velesilah, da naznanijo avstrijski po-slaniiki tem vladam aneksijo Bosne po Avstriji. Takoj nato začne an-gleška vlada boj proti aneksiji, kar je razvidno iz poročila avstrijskega poslanika na angleškem dvoru. An-gleška vlada je poudarjala v angleš-kih listih poluradno, da se ne more strinjati s postopanjem Avstrije, ker znači to kršenje berlinske pogodbe. Ta vladni komunike je prišel v an-gleške liste v času, ko se je nahajal avstrijski poslanik na angleškem dvoru kot gost angleškega kralja v Palmoralu. Isti dan poroča avstrijski poslanik iz Berlina, da je nemška vlada izjavila, da bo na vsak način varovala zvezno zvestobo. 8. oktobra 1908 poroča avstrijski poslanik v Pe-trogradu, da je pomočnik ministra Izvolskega Čarikov priznal motiva-cijo avstrijskega koraka, toda izjavil, da je potrebna končna odločitev pri velesilah in da je treba nove konfe-rence, ki naj v tem oziru predružači berlinsko pogodbo. Istega dne po-roča tudi avstrijski poslanik iz Pari-za, da francoska vlada ne bo proti aneksiji Bosne, pač pa da zahteva v tem oziru sporazuma med Avstrijo in Turčijo. Istega dne pa poroča tudi avstrijski poslanik iz Carigrada, da turška vlada protestira proti aneksiji.

Dva dni pozneje se je na Turš-kem že pričel bojkot avstrijskega blaga. 13. oktobra je izdal grof Aehrenthal navodilo avstrijskemu poslaniiku Pallaviciniju v Carigradu, naj porti sporoči, da se Avstrija ni-kakor ne more zadovoljiti s konfe-rencno velesil, na kateri bi Turčija protestirala proti aneksiji Bosne. Par dni potem preneha med Turčijo in Avstrijo vsak stik. Šele 13. decembra 1908 brzobjavlja avstrijski poslanik iz Carigrada, da Turčija ni več tako ne-dostopna, da pa zahteva za aneksijo denarno odškodnino, pred vsem, da naj prevzame Avstrija del turških državnih dolgov. Aehrenthal je bil odločno proti tej ponudbi Turčije, že z ozirom na notranji in zunanji po-ložaj monarhije, toda že 9. januarja 1909 ponuja turški 2½ milijonov turških funtov odškodnine in sicer v obliki odkupnine za turške držav-na posestva v Bosni. 26. februarja vlada že med Turčijo in Avstrijo po-polnoma soglasje. Med tem se je raz-merje med Avstrijo in Srbijo vedno bolj poslabšalo, postajalo je vedno bolj kritično in tudi iz Črne gore poroča

tamošnji avstrijski resident, da Črna gora protestira proti aneksiji in da tudi med črnogorskim prebivalstvom vre radi nameravanega avstrijskega postopanja.

Avstrijski poslanik v Belgradu Forgach poroča ministru grofu Aeh-renthalu o sklepih srbskega ministr-skega sveta, o sklicevanju rezervne-ga srbskega vojaštva tako, da je srbs-ka vojaška armada že 4krat števil-nejša, kakor pa je bilo običajno stan-je v drugih letih, in končno poroča tudi o raznih srbskih demonstracijah proti Avstriji. Grof Aehrenthal ni zavzel ne le proti Srbiji, temveč tudi pri drugih velesilah potom tamoš-njih avstrijskih poslanikov odločno stališče proti Srbiji ter je zahteval od velesil, da naj v Belgradu vplivajo pomirjevalno.

1. marca precizira Aehrenthal v neki cirkularni noti, ki gre na posa-mezne velesile, stališče Avstrije na-pram Srbiji in zatveva, da mora Sr-bija izjaviti in sicer direktno po svo-jem poslaniiku na Dunaju, da resigni-ra na vse kompenzacije in da hoče dobre razmere z Avstrijo.

24. marca 1909. poroča avstrij-ski poslanik iz Petrograda, da je tudi ruska vlada spremenila svoje stališče napram aneksijskemu vprašanju in da se je zunanji minister Izvoljskij iz-javil, da je Rusija pripravljena pri-znati aneksijo, kadar bo Avstrija predložila dokumente v tozadevnem sporazumu med Avstrijo in Turčijo. Konec krize pomenja telegram Aeh-renthala na poslanika v Londonu 26. marca, kjer Aehrenthal telegra-fično javlja, da je skupno z angleš-kim poslanikom na dunajskem dvoru stiliziral in preciziral izjavo, katero naj poda Srbija Avstriji. V tem tele-gramu tudi poudarja, da bo avstrij-ska vlada po svojem poslaniiku v Bel-gradu, ako do gotovega roka ne pride odgovor, samostojno nastopila, da Srbija pristane na to noto.

27. marca brzobjavlja avstrijski poslanik iz Londona, da je angleški minister Grey s tekstom te note za-dovoljen.

31. marca je potem oddala Srbija ono noto, ki pomenja konec aneksijs-ke note.

S.— Dunaj, 13. oktobra. V posa-mezne odseke delegacij so voljeni sle-deči člani jugoslovan. zveze: dvorni svetnik dr. Ploj v odsek za zunanje zadeve, Mandić v vojni odsek, dvorni svetnik dr. Ploj v finančni odsek, Beljak v petični odsek. Eno mesto v odseku za zunanje zadeve je bilo prepuščeno tudi dju. Šusteršiču, ki pa je to mesto odklonil, iz-govarjajoč se, da ima v kranjskem deželnem zboru mnogo dela, ter je svoje mesto odstopil češkemu agrar-cu Jazvorki.

S.— Dunaj, 13. oktobra. Odsek za zunanje zadeve ima v petek popo-lodne ob 3. svojo sejo, v kateri bo mi-nister zunanjih zadev grof Aehren-thal predložil svoj ekspeze.

Luč prihaja od zapada!

Na Slovenskem in v Avstriji vobče so nastopili časi klerikalnega gospodstva.

Kriva palica vlada vsepovsodi, napredni, svobodomiselní elementi so potisnjeni ob steno in jedva se jim dovoljuje še svobodno dihati.

Klerikalizem deluje pri nas z vsemi sredstvi — z zakonolomstvom in najkrutejšim nasilstvom, da si utrdi svoje pozicije tako silno, da bodo kljubovale na vekov veke vsem naprednim in svobodomiselnim navalom.

Reakejonarstvo je sedaj pri nas na višku svoje moči in slave.

Toda njegovi pristaši se zavedajo, da sloni njihova navidezna moč na zelo trhljih nogah: čim odtegne klerikalnemu orjaku svojo pomoč in podporo državna oblast, v tem trenutku se zruši v prah tudi klerikalno gospodstvo.

O tem so prepričani klerikalci sami, zato si skušajo pravočasno ojačiti z vsemi dovoljenimi in nedovoljenimi pomočki svoj položaj, da bi bili krepki in silni tudi v slučaju, da jih zapusti prijateljska roka državne oblasti.

Pri nas v Avstriji in na Slovenskem se dandanes cveto klerikalizmu rožice. Rožnata je pri nas še klerikalnim netopirjem sedanost.

A kakšna se jim napoveduje bodočnost?

Naj se naši klerikalci še tako bahavo tolčejo na prsi, češ mi smo močni in nepremagljivi, eno pa je gotovo, da pretresa njihovo notranjost grozovit strah, saj bi morali biti slepi, ako bi ne videli, da jim dan za dnevom piše na steno nevidna roka žareče besede: Mene, tekeli, ufrasin!

Ta menetekel za klerikalce so dogodki zadnjih let na vsem evropskem zapadu.

Šklepetajo jim sicer zobje strahu, toda duševno njihovo oko je slepo in njihov duh je omračen, da ne pojmujejo onega strahovitega svarila.

So pač kakor tisti svetopisemski Nabukodonozor!

Stari rimski pregovor pravi: Quem dii perdere volunt, dementant — kogar bogovi posvetijo pogubi, tega oslepe!

In klerikalcem je odločena ta usoda, velika znamenja to izpričujejo.

Rim, ta srednjeveška zgradba, poka v vsem svojem ogradju, to je dejstvo, ki se ne da več utajiti.

Rim in njemu podložni hlapeci in sužnji še sicer napenjajo zadnje svoje moči, da bi rešili svojo srednjeveško, anakronistično zgradbo razpada, toda njihov trud je brezuspešen.

Vatikan sicer izdaja cele sklade enciklik zoper moderno naziranje, zapira vsaka vrata in zastira vsako

okence, da bi ne mogla svetloba praplašiti nočnih netopirjev, ki vise v temnih kotih rimske cerkve.

Toda v srednjeveški zgradbi se vedno bolj pojavljajo razpoke in špranje in skozi te silijo z vedno večjo močjo v njeno notranjost žarki vse prerajajoče svetlobe.

Paradokso sicer zveni, a vendar je res: Na zapadu se dela dan.

Italija in Francija, Španska in Portugalska so bile nekoč trdnjave klerikalizma.

Duhovnik in menih sta bila tu absolutna gospodarja, vsi, prav vsi od kralja gori pa doli do zadajega cestnega pometalca pa so bili najpokornejši služabniki duhovnikov v halji in kuti.

A sedaj?

Povsodi tu je zapel klerikalcem že smrtni zvonec. Na Portugalskem naposled.

Tu pravkar zapirajo samostane in pode iz dežele menihe, na čelu jim jezuite, kakor so to pred leti storili Francozje.

A Portugalcem bodo brez dvoma v kratkem sledili tudi Španci.

Udarec za udarcem pada sedaj na Rim in njegove bojvnike.

Še niso preboleli strahovite rane, ki jim jo je zadalo portugalsko ljudstvo, že jim je zadana druga nevarna rana na Poljskem, kjer se je klerikalizem v škandalozni aferi samostana v Čenstohovu pokazal v najgusnejši luči, da se ves svet s studom obrača od rimskih »božjih« služabnikov.

Trhla stavba srednjeveškega Rima se torej maje na vseh koncih in krajih.

In vse to se vrši ob obletnici mučeniške smrti Francéska Ferrerja!

Dne 13. oktobra 1909. je padel Francésko Ferrer v Barceloni, zadet od svinčeneke.

Klerikalci so računali, da je z njegovo smrtjo zadan smrtni udarec svobodomiselnemu gibanju na Pirenejskem polotoku.

Toda računali se niso vjemali. Danes ob obletnici Ferrerjeve smrti leži zmaj klerikalizma ob vnožju Pirenej in Sierre da Estrella strti v prah.

Ob obletnici! Če bi se hoteli posluževati klerikalnega dokazovanja, bi rekli: Prst božji in božji mlini meljejo počasi, a gotovo!

Včerajšnja zaplemba.

Včerajšnjo našo jutranjo izdajo je nam državna oblast zaplenila tudi zaradi notice, v kateri smo se pritožili proti temu, da je nam sodišče dostavilo nemško razsodbo v zadevi in-serata banke »Slavije« po pošti ter nam s tem vzelo možnost to nemško pisano razsodbo zavrniti. Razume se samo ob sebi, da se bomo proti ti zaplembi pritožili. V označenje postopanja proti nam navajamo samo tole: Kuvert, v katerem je bila nemška razsodba, je nosil ta-le enostavni na-

slov: »Gosp. R. P., urednik »Slovenskega Naroda«. Na kuvertu pa ni bilo napisane predpisane redovne številke: Pr. VI 53/10/8. Sapiienti sat.

Kaj vse je še nevarno obstoju države?

Včeraj so nas posetili državni organi, da nam zaplenijo list. V tem listu je bil tudi članek: »Bolgar o slovenskem gibanju na narodno-gospodarskem polju«, članek, nedolžen od prve do zadnje črke, kakor novorojeno dete. In vendar je budno oko postave obtičalo na tem članku. Oblastvena organa sta namreč imela sabo izvod »Slovenskega Naroda«, v katerem je strogi gospod cenzor z modrim svinčnikom označil mesta, ki se imajo zapleniti. Tako smo opazili, da sta bila prvotno posvečena zaplembi ta-le dva stavka v omenjenem članku: »To realno delovanje je potrebno tako za slovanstvo samo, kakor za napredek človeštva vobče« in »Takšen neoslavizem je zamišljen tudi v sklepah slovenskega kongresa v Sofiji«. Teško verjetno, ali resnično!

Prenočevalce v Černetovi hiši.

Kakor nam poročajo detektivi iz palače na Bleiweisovi cesti, so imeli včeraj v Černetovi hiši maloznanega gosta. Prenočeval je tamkaj tisti gospod, ki je kot starešina akademičnega društva »Triglava« v Gradcu leta 1898. nosil nolens volens po trgu v Šošanj slovenski triglavski trak na svojih junaških prsih. Kdo je ta gospod, ne vemo, skušali pa bomo poizvedeti. Prav hvaležni pa bi bili, ako bi se nam ta neznavec sam javil.

Kdo je kriv?

Škandali v samostanu bogorodnice v Čenstohovu so vzbudili pozornost vsega kulturnega sveta. Ves svet kaže s prstom na dogodke, ki so se mogli doigrati pač samo v miljeu rimskega klerikalizma. Vsa poštena javnost se zgraža nad dogodki, katerih pozorišče je bilo sloveče svetišče čudotvorne bogorodice čenstohovske. Kaj čuda potem, da se hočejo klerikalci na vsak način otresti zlo-dejcev, ki so uganjali svoje zločine in svoje orgije med štirimi stenami Marijinega svetišča? Da v tem oziru ne morejo in ne smejo zaostati slovenski klerikalci, to se razume samo ob sebi. Zato je priobčil »Slovenec« od preteklega torka članek: »Kdo je kriv?«, v katerem skuša grozote, ki so se doigravale v Čenstohovu, spretno zvaliti z ramen častite katoliške duhovščine ter vso krivdo zvaliti na druge — predvsem na pravoslavno rusko vlado, ki je baje premalo gledala na prste čenstohovskim menihom. Prav! Vprašamo samo pobožne »Slovenčeve« urednike, kaj bi bilo, ako bi ruska vlada recimo lani ali predlanskim malo bolj nategnila vaje nasproti »svetnikom«, kakor je nazivalo nevedno ljudstvo lopovske menihe v Čenstohovu? Kričali bi ka-

kor besni, da je katoliška cerkev na Ruskem zatirana in da ne uživa nobenih svoboščin. A sedaj je seveda kriva ruska vlada, da je ta katoliški menih morilec, oni ropar, tisti pa tat in zastrupljevalec. Da, da, klerikalna bojna metoda!

»Izreden in osamljen slučaj na katoliškem svetu.«

Tako piše pater Lenart v torkovem »Slovencu« o zločinu duhovnika Damasa Moczocha v Čenstohovu. Ali je res to izreden in osamljen slučaj na katoliškem svetu? Gospod pater Lenart bi naj bil malo premislil, predno je izrekel to smelo in apodiktično trditev! Mislimo, da se bo prečistiti gospod spominjal še tudi slučaja v Polešniku. Ne? Potem smo v položaju, da mu s konkretnimi podatki nekoliko osvežimo spomin. V Polešniku pri Zadru je pasel čredo župnik Fran Tomašević. Ta je imel mlado priležnico, Antonijo Ostrič. Nesreča je hotela, da so prišli na svet tudi otroci. Tem pa je božji služabnik kratkim potom zavil vrat in jih zagrebel v svojem vrtu. Ta božji namestnik je imel pri sebi tudi staro teto, Ano Rančigaj, doma iz Stajerskega, ki je bila dokaj petična. 40.000 kron je imela. In po teh denarcih se je zljubilo služabniku onega gospoda, »čigar kraljestvo ni od tega sveta«. In šel je s svojo ljubico ter najel cerkovnika, da je za ceno, da se mu je telesno pridružila župnikova priležnica, umoril župnikovo staro teto. O da, čenstohovski zločin je res osamljen na katoliškem svetu! Pater Lenart pravi v obrambo čenstohovskih grozot: »Ako bi moral Macoh dovršiti dolgotrajne resne študije, bi brez dvoma preje odpadel ali pa bi tekom dolgotrajne priprave spremenil svoj značaj.« Izvrstno! Toda kljub temu smo tako smeli in drzni, da stavimo častitemu gospodu tole vprašanje: Župnik don Franc Tomašević, ki je imel priležnico Antonijo, ki je zadalil svoje otroke in ki je dal umoriti svojo teto po cerkovniku proti temu, da je le-ta smel uživati telesne čare njegove priležnice, je dovršil vse predpisane »dolgotrajne, resne študije«. Kako je potem to, da kljub temu ni niti »odpadel«, niti »tekom dolgotrajne priprave spremenil svojega značaja?« Erkläret mir, Graf Oerindur, dies Rätsel der Natur!

Iz sodne dvorane.

Okrajno sodišče ljubljansko.

Pretep. Posestnik Matija Drglin in njegov sin Miha iz St. Pavla pri Dobrunju sta huda možakarja. Dne 28. septembra popoldne sta se spravila nad posestnikovega sina Franceta Smrekarja. Stari Drglin ga je obdelaval s cepcem, mladi pa z bičem. Smrekar je par dni ležal, tako

LISTEK.

Ljubezen in junaštva strahopetnega praporščaka.

Roman; spisal F. K.
(Dalje.)

Bosiziu je to naznanilo kar sapo zaprlo. Mrko je upiral svoje poglede v Snoja in sovražna čustva so se porajala v njegovi duši.

»Poznate me dolgo, poročnik Snoj,« je rekel sarkastično »in znano vam je, da sem jako radoveden. Nobene pravice nimam se vtikati v vaše zadeve. Ali tam v beneški bolnici leži človek, ki je svoje življenje in svojo svobodo izpostavil najstrašnejši nevarnosti.

»Dovolite — ta mož ni bil več ženin Leonore Gornikove, ko sem jo jaz zasnubil.«

»Resnica je to,« je dejal Bosizio. »A Leonora Gornikova je tega svojega ženina odslovila, ker smo mu njegovi kameradje poslali očitane strahopetnosti in zaničevanja.«

Snoj še vedno ni vedel, izakega vzroka in v kakih okoliščinah sta se Leonora in Čerin razšla. Bosiziove besede so ga presenetile.

»Ne razumem vas, gospod kapitan,« je rekel resno. »Ni mi znano, zakaj sta Leonora in Čerin svojo poroko razveljavila in me tudi nič ne briga. Ko sem jaz Leonoro zasnubil, je bila popolnoma svobodna. Major Žun mi je to prvi povedal in izrečno je priznal, da se proti Čerinu nič ne pregrešim, če jo zasnubim. In Leonora sama je priznala, da je popolnoma svobodna in sama mi je, ko sem bil na bojišču, sporočila, da sprejme mojo snubitev.«

Resno sta si moža gledala v oči. »Ne dolžim vas ničesar in ne dvomim niti najmanj o tem, kar ste mi povedali,« je zopet povzel Bosizio. »A dovolite mi, da vam nekaj povem. Čerin nič ne slutiti, da je Leonora Gornikova vaša nevesta. Zaradi peres, ki smo jih mi poslali Čerinu, ga je Leonora odslovila. Še več, poleg zaročnega prstana mu je vrgla še eno pero pred noge.«

»Je - li to resnica?« je v silnem začudenju vzkliknil Snoj.

»Resnica, ki mi jo je razodel Čerin sam,« je dejal Bosizio. »To je tudi vzrok, da je šel Čerin za armado na bojišče in doprinesel dejanja, s katerimi nas je prisilil, da smo sva peresa vzeli nazaj. Zadoščanje pa ni popolno, dokler tudi Leonora Gornikova ne vzame svojega peresa nazaj. Ni dvoma — Leonora Gorniko-

va je bila svobodna, ko je sprejela vašo snubitev, gotovo pa je tudi, da takrat ni vedela, če je Čerin živ ali mrtev, če se še kdaj vrne, ali ne, in najmanj je vedela in najmanj je mogla vedeti, da je Čerin nesel svoje življenje na semenj, samo da bi ona svoje pero vzela nazaj in s tistim upanjem, da si njo zopet pridobi.«

Snoj ni ugovarjal, nemirno je nekaj časa begal po svoji sobi sem in tja, potem se je ustavil pred Bosiziom.

»Če sem vas prav razumel,« je rekel, »bi se jaz po vašem mnenju ne smel poročiti, predno ni Čerin imel prilike, govoriti z mojo nevesto.«

»Zdi se mi, da bi bil vsak oficir našega polka tega mnenja.«

»Tudi jaz sem tega mnenja,« je izjavil Snoj. »Dokler je Leonora prosta, lahko še posluša glas svojega sreca. Svobodno naj jo najde Čerin in svobodno naj Leonora izbere.«

»Kamerad, prosim, dajte mi roko,« je mehko dejal tudi kapitan Bosizio, »vedel sem, da bo to konec našega pogovora.«

Ker si nista imela nič več posebnega povedati, sta se kmalu ločila. Šele zdaj, ko je bil Snoj sam, je spoznal, v kako nevarnost je spravil svojo življensko srečo. Bolelo ga je toliko bridkeje, ker je, odkar je zopet videl, verjel, da Leonora neče posta-

ti njegova žena samo iz usmiljenja do oslepelega, vedno le njejudenega prijatelja, nego iz čistega nagnenja in iz prave ljubezni. Dokler se je bilo bati, da postane slep, je bil vedno pripravljen pustiti Leonori svobodo, ki mu jo je hotela žrtvovati, a sedaj, ko je zopet videl, mu je bila misel, da utegne Leonoro izgubiti, strašna.

Dano obljubo je seveda hotel na vsak način izpolniti. Trden je bil njegov sklep, naj Čerin najde Leonoro neomoženo in trden je bil tudi njegov sklep, da se Leonori odpove, če bi videl, da je v njenem srcu še kaj nekdanje ljubezni do Čerina. A rekel si je tudi, da ima pravico se boriti za svojo srečo in da ni dolžan se popolnoma umakniti, ter prepustiti Čerinu bojišče.

»Najbolje bo, da grem sam na Notranjsko,« je ukrepal sam pri sebi. »Bosizio bo obvestil Čerina, da je Leonora na Razdrtem. Kakor ima Čerin pravico, da gre tja, pridobit si Leonoro, tako imam jaz pravico, da grem tja si ohraniti Leonoro.«

Sklenil je, da Leonori ničesar tega ne pove, kar mu je Bosizio razodel. Njegov namen je bil, pod kakršnokoli pretvezo odložiti poroko za nekaj časa. Nič ni hotel storiti proti Čerinu. Želel je sam, da bi se Leonora popolnoma neovirano odločila med njim in med Čerinom, a hotel je

sta ga zdelala. Oba sta se morala zagovarjati pred okrajnim sodiščem. Obravnava pa se je preložila, ker je treba zaslišati še neko prič.

Se en pretep. Precejšen ravs in kavs je bil zadnjič na Golem Brdu med Janezom Trampužem, Antonom Zaletlom in Jožetom Bernardom. Drug drugega so čofali, kar se je dalo. Ker pa so si že vse odpustili in so se »poglihali«, je sodnik odmeril vsakemu samo 10 K globe.

Razne stvari.

*** Otroci morilec očeta.** V torek se je začela pred porotnim sodiščem v Pragi obravnava proti Vlacu, Karlu in Mariji Robiček, ki so dne 30. maja skupno umorili svojega očeta, da bi preje prišli do njegovega premoženja. Obtoženci pravijo, da niso imeli namena očeta umoriti, ampak so ga po nesreči ubili.

*** Slaboumen slepar.** Advokat dr. Dörri v Budimpešti je v zapuščenosti tožbi rodbine Boda osleparil zapuščino za 100.000 kron. Mestni poglavar Boda je ovadil advokata zaradi sleparije, toda mesto v zapor, so ga poslali v neki sanatorij za slaboumne.

*** Aretirani trgovci z dekleti.** V Katovicu so zaprli več trgovcev z dekleti, med njimi tudi nekega Dunajčana z imenom Klinger. Klinger je priznal, da obstoji cela družba v Avstriji in Nemčiji, ki je dajala dekleta v ameriške hiše. Klinger je lastnik več takih hiš za dekleta v Južni Ameriki.

*** Zopet vohuni.** V Montigniju pri Mecu so zaprli mehanika Schlicka in tri brate Koeh zaradi vohunstva v korist Francije. Kradli so municijo ter jo prodajali Franciji.

*** Avstrijske srednje šole v številkah.** Nemci imajo v Avstriji 222 srednjih šol, med temi 13 utrakovističnih zavodov. Čehi 100, od teh 1 utrakovistični zavod, Poljaki 75, Slovenci 7, od teh 6 slovenskonemških, Italijani 12, od teh 1 utrakovistični zavod, Hrvati in Srbi 7 srednjih šol, Malorusi 9, od teh 2 nemško-maloruske, Romuni samo 3 utrakovistične zavode. Ena srednja šola v Avstriji odpade na 41.000 Nemcev, 58.000 Poljakov, 60.000 Čehov, 61.000 Italijanov, 77.000 Romunov, 102.000 Hrvatov in Srbov, 199.000 Slovencev in 375.000 Malorusov. — Res zanimiva statistika!

*** Zavarovanje psov.** V Frankobrodu so osnovali »Delniško družbo za zavarovanje psov«. Društvo sprejema zavarovanje psov za vsote nad 50 mark. Delniška glavnica znaša 300.000 mark. Tako v Frankobrodu. Pri nas pa niso še niti ljudje zavarovani proti nezgodam in ponesrečenju.

*** »Klub prešičjih glav«.** Iz New Yorka se poroča, da so tam ustanovili klub, ki se imenuje »Klub prešičjih

biti vsaj v bližini, hotel je biti Leonori vsaj pred očmi v trenutku odločitve, da bi ne bila samo pod vplivom Čerinovim.

Se tisti dan je pisal Leonori dolgo pismo in ji naznanil, da je poroko odložil. Navajal je raznovrstne vzroke in končno priporočal Leonori, naj še enkrat v svojem domačem kraju, kjer ni izpostavljena nobenim vplivom, dobro preudari, če je res samo in edino iz ljubezni sprejela njegovo snubitev in če je iz njene duše resnično izbrisan vsak spomin na njenega prejšnjega ženina.

Nekaj dni pozneje je Bosizio zopet obiskal Snoja in mu povedal, da je Čerin že zapustil Benetke in da je na potu domov.

»Bil sem sam pri Čerinovem očetu,« je pripovedoval Bosizio, »in ko sem se ločil od njega, je bil stari lev krotak, kakor oves in zdaj težkega sreča pričakuje sina, na katerega je streljal, ko sta se zadnjič videla.«

Snoj je umel, kaj mu je hotel Bosizio namigniti, da pride namreč Čerin že v najbližnjih dneh tudi na Razdrto, in odpravil se je takoj sam na Notranjsko.

(Dalje prihodnjik.)

glav«. Pristopilo je 300 članov. Nedavno je neki zdravnik izjavil, da postaja svet čimdalje bolj neumen. No, in ta klub prešičjih glav res dokazuje, da ima dotični zdravnik prav. Pri ustanovitvi kluba so imeli banket, kjer je bilo na mizi 60 prešičjih glav. Vsak človek ima veselje za kako stvar, nekateri pa imajo veselje za prešičje glave.

*** Katoliki in duhovniki.** Med 1500 milijoni prebivalstva na zemlji je 270 milijonov katolikov; ti imajo 360.000 duhovnikov, kar je prav lepo število. Toda razdelitev je prav čudna: okoli 300.000 duhovnikov je v majhni Evropi, dočim je v ostalih delih zemlje le 60.000 duhovnikov. Samo 3600 duhovnikov ni belokožcev.

*** Osleparjena banka.** Neka banka v Koloniji je prejela te dni od nekega tamkajšnjega industrijskega podjetja pismo z menicami v skupnem znesku 45.000 mark. Menice so bile popisane kakor vse prejšnje menice, zato se bančni uradniki niso nič pomišljali, marveč so izplačali vseh 45.000 mark možu, ki se je izkazal s pooblastilom dotične industrijske družbe. Naslednjega dne je dobila družba od banke obvestilo, da se je na njen konto vknjižilo 45.000 mark. Pri družbi se je pa zgasil tudi tisti mož, ki je prejel v banki 45.000 mark ter je povedal, da je on tisti, ki ga je prejšnji dan sprejel v službo kot zaupnika nek uradnik industrijske družbe. Uradniki so se začudeno spogledavali, kajti njim ni bilo nič znano, da bi bila družba iskala kakkega zaupnika, še manj pa, da bi bil kdo od njih sprejel moža v službo. Končno se je pojasnilo, da se je res potem časopisja iskala zelo zaupna oseba za zaupno službo in da se je oglasil za to službo mož, kateremu so neznani sleparji povedali, da išče primernega človeka industrijske družbe, pri kateri naj se zglašijo šele prihodnji dan. Za poskušnjo, če je mož res zmožen za tako zaupno mesto, so ga sleparji poslali v banko po 45.000 mark.

Slovenski čevljarji v Trstu.

V nedeljo, dne 9. oktobra 1910 se je vršil v prostorih tržaškega »Delavskega podpornega in bralnega društva« ustanovni občni zbor »Združenih čevljarjev v Trstu.« Zborovanja so se udeležili med drugimi učitelji Engelman kot referent, potem g. Breskvar iz Ljubljane in drž. poslanec dr. Rybač. Obširneje poročilo priobčimo v eni prihodnjih večernih števil.

Na zborovanju se je sprejela nastopna

resolucija:

Današnji občni zbor »Združenih čevljarjev za Trst« dne 9. oktobra 1910 v prostorih »Delavskega in podpornega bralnega društva« se strinja z izvajanjem raznih govornikov, da se prične agitacija za organizatorično delo med čevljarjskimi mojstri na slovenskem jugu, da se doseže znanje zakonodajstva o obrtni organizaciji. Posebno opozorjen je treba biti na § 38 novega obrtnega reda, ki jamči naši obrti dovolj ugodnosti, le zavdati se jih je treba. Gospodarske organizacije naj se povsod ustanavljajo, koder so predpogoji za to. H gospodarski organizaciji spadajo sledeče točke: Ustanavljanje sirovinskih in produktivnih zadrug, preprečiti vsako akcijo, ki ne odgovarja novemu obrtnemu redu zlasti § 38., delovati na to, da se propagira ta ideja po oklicih, shodih, konferencah, ali kongresih. Vsa ta gospodarska organizacija se ima centralizirati, sklaščiti z usnjem in čevlji ustanoviti, vplivati na to, da se razni trgovci in konfekcionarji poslužujejo domačega izdelka, prihodnje leto sklicati kongres, ki se bo bavil zlasti s tem, kako vzbujati naše obrtnike k potrebnemu gospodarskemu znanju in obrtni organizaciji. Danes stojimo Slovenci osamljeni brez vsake organizacije. Obmejni tovariši nemškega naroda so v vseh teh točkah samostojni in stojijo brezdvomno emanipirani na gospodarskem in obrtnem polju. Če se hočemo teh zgledov poslužiti, ni se nam treba bati, da bi ne

priskočili razni faktorji na pomoč. Saj je dolžnost vlade, da pomaga tudi malemu obrtniku. To bo pa storila le v slučaju, če smo organizirani. Velike važnosti je danes pospeševalni urad za malo obrt na Slovenskem, ki bo brezdvomno priskočil na pomoč, če bo videl, da se obrtniki v resnici hočejo organizirati. V smislu te resolucije naj delujejo kolegi na to, da se uresniči in naj takoj imenujejo za Trst zaupnike, kateri bodo imeli nalogo, pri eventualni akciji skrbeti, da se ti sklepi uresničijo.

Poslano.)*

gospodu M. Plutu.

V predčerašnjem svojem listu ste prav po nepotrebnem izzivali sledeči moj odgovor: Da sem moral svoj res krvavo zaslužen honorar še od aprila iskati koncem septembra po sodišču, o tem je javnost svoj pravorek že izrekla nad Vami. Le Vaši kolegialnosti se imam zahvaliti, da sem brez »pravoreka« vzel rajše 170 K, kakor 285 K za katere sem Vas tožil. Odškodoval se bom pač z orožjem, katerega ste mi dali v roke s tem, da ste pred sodiščem izjavili, da ne plačate sotrudnikov lista. Če je Vaša nadaljnja trditve glede »tajnega dopisnika« ali predrzna laž, ali gola resnica, to naj javnost presodi iz sledečih dejstev: Takoj, ko se je dotični poročevalec ponudil, sem Vas obvestil o tem in Vi sami ste to ponudbo z veseljem sprejeli. Obvestil sem Vas in ostalo uredništvo o tajni sifri tega dopisnika ter dal pooblastilo, da se smejo v moji nenavzočnosti moja privatna pisma s to sifro odpirati. Spomnite se na oni kritični čas, ko smo ravno od tega dopisnika sprejemali poročila, ki bi jih sicer ne bili dobili. Znano Vam mora biti tudi, da je isti poročevalec ravno takrat le listu na ljubo riskiral svojo eksistenco. Še bolj kot meni pa Vam mora biti tudi znano, da ste temu poročevalcu vprilo tedanjega upravitelja g. Škrija in upraviteljice gde. Angele ravno Vi izplačevali mesečni honorar meni v roke in sicer ste to sami odredili iz razlogov, da se ime dotičnega tajnega dopisnika niti v knjigah ne beleži. Spomnite se tudi, da ste mu hoteli honorar za mesec maj skrečiti na polovico in šele, ko sem jaz izjavil, da v tem slučaju plačam jaz ostali del. Vas je postalo vendar sram in ste mi rekli: »Ne Vi, to vse bom jaz plačal«. Po mojem izstopu sem v imenu istega poslal zadnji račun za junij in ta račun namesto, da ga izplačate, ga hočete s takimi frazami utajiti. Če je tako postopanje častno, o tem naj sodi javnost!

Franjo Pirc.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor doleča zakon

Najnovejše vesti.

S. — Dunaj, 13. oktobra. Po plenarni seji delegacij so se konstituirali posamezni odseki. Za predsednika odseka zunanjih zadev in za bosansko - hercegovske zadeve je izvoljen knez Schwarzenberg. Referent za poročila zunanjih zadev je marquis Biquehen. Referent za bosansko-hercegovske zadeve je dvorni svetnik dr. Ploj. Načelnik vojnega odseka je koroški poslanec Dobernik, načelnik finančnega odseka član gosposke zbornice Grabmayer, načelnik petičnega odseka pa poslanec Nitsch.

S. — Dunaj, 13. oktobra. Včeraj popoldne je bil predložen članom delegacij tudi skupni proračun za leto 1910. Proračun obsega: 1. Zunanje ministrstvo: redne potrebščine 4.641.052 K, izredne potrebščine 544.869 K. Naknadni kredit 853.115 kron. 2. Potrebščine armade: Redne potrebščine vojnega ministrstva 326.497.077 K, izredne potrebščine 10.073.590 K. Izredne potrebščine za vojaštvo v Bosni in Hercegovini 8.364.350 K, izredni kredit za posebne vojaške priprave za časa aneksije Bosne 180 milijonov kron. Izredni kredit za artiljerijo 8 milijonov kron. Potrebščine mornarice: redne 60.912.410 K, izredne 5.844.800 K. Izredni kredit za posebne vojaške priprave tudi za časa aneksije Bosne 54 milijonov kron. 3. Potrebščine skup-

nega finančnega ministrstva: redne 4.606.310 K. 4. Potrebščine skupnega najvišjega računskega dvora 339.492 K. 5. Proračun za Bosno in Hercegovino izkazuje rednih potrebščin 69.271.604 K, izrednih potrebščin 5.026.108 K. Pokritje redno: 72.797.715 K, izredno 1.524.694 K. Izkazuje se torej prebitok 24.697 K.

Za kratek čas.

Fajmošter Matevž: Ej, vera peša, vera peša — danes sem pri ofru dobil že sedem knofov.

Fajmošter Jaka: Ja, ja, vera peša; kmalu bomo morali po znižanih cenah duše pasti.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslemšek.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dunajske borze 12. oktobra 1910.

Možebni papirji.	Denarji	Blagovni
4% majeva renta	93 15	93 35
4 1/2% srebrna renta	97 —	97 20
4% avstr. krona renta	93 15	93 35
4% ogr.	91 75	91 95
4% kranjsko deželno posojilo	96 —	97 —
4% k. o. češke dež. banke	94 —	95 —

Srečke.		
Srečke iz 1. 1860 1/2	221 75	227 75
„ „ 1864	322 —	328 —
„ tiske	155 —	161 —
„ zemeljske I. izdaje	298 —	304 —
„ „ II.	277 75	283 75
„ ogrske hipotečne	248 70	254 70
„ dun. komunalne	529 —	539 —
„ avstr. kreditne	518 —	528 —
„ ljubljanske	88 75	94 75
„ avstr. rdeč. križa	60 25	64 25
„ ogr.	37 75	41 75
„ bazilika	28 25	32 25
„ turške	255 75	256 75

Delnice.		
Ljubljanske kreditne banke	444 —	446 —
Avstr. kreditnega zavoda	669 —	670 —
Dunajske bančne družbe	557 75	558 75
Južne železnice	116 75	117 75
Državne železnice	759 75	760 75
Alpine-Montan	772 50	773 50
Češke sladkorne družbe	256 —	260 —
Živnostenske banke	272 50	273 —

Valute.		
Cekini	11 37	11 40
Marke	117 55	117 75
Franki	95 50	95 65
Lire	94 70	94 90
Rublji	254 25	255 —

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 12. oktobra 1910.

Termin.

Pšenica za oktober 1910.	za 50 kg	10 29
Pšenica za april 1911.	za 50 kg	10 35
Rž za oktober 1910	za 50 kg	7 65
Koruzna za maj 1911	za 50 kg	5 47
Oves za oktober 1910	za 50 kg	8 —

Efektiv.

5—10 višje.

Loterijske številke.

Dvignjene v soboto, 8. oktobra 1910
Praga: 68, 14, 88, 82, 61.

Anton Šarc

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 5,
na vogalu Knafljeve ulice (nasproti glavne pošte)

znano najboljšo perilo

najcenejši nakup

182

oprem za neveste.

Vsak petek in posten dan se dobe

morske ribe

v delikatesni trgovini

Ant. Stacul.

Kupujte večerno izdajo „Slovenskega Naroda“.

Razne prevode

iz nemščine v slovenščino
cirkularjev, pisem in drugih tiskovin
oskrbi ceno v tej stroki invešbar
uradnik.

Našlov v upravitelstvu „Slov.
Naroda“.

2 lepa prostora

pripravna za delavnice ali skladišča
se s 1. novembrom oddaja.

Poizve se pri hišnem gospodarju
Ivanu Košenina, Kolodvorska
ulica št. 6. 189

Ustanovljena leta 1882.

23

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrirana zadruga z omejenim jamstvom

v lastnem zadrugnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18

je imela koncem leta 1909 denarnega prometa K 83.116.121-11
upravnega premoženja K 20.775.510-50

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica
sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovalnim pre-
metom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad K 20.000.000

Posojuje na zemljišča po 5 1/2 % z 1 1/2 % na amortizacije ali pa po
5 1/2 % brez amortizacije na menice po 6 %.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsak dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj
in praznikov.

Telefon št. 185.

Poštne hranilnice račun št. 828.405.

„Trgovsko-obrtna banka v Ljubljani“

registrirana zadruga z omejenim jamstvom

Uradni prostori: Selenburgova ulica št. 7, nasproti glavne pošte.

Sprejema vloge na knjižice ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga
po 4 1/2 %; rentni davek plačuje zadruga sama. — Sprejema vloge na tekoči
račun; na zahtevo dobi stranka čekovno knjižico. — Daje posojila na
najrazličnejše načine. — **Navnetam menjalnic:** zamenja tuj denar,
prodaja vsakovrstne vrednostne papirje, srečke itd. Nakazila v Ameriko.
— **Eskeptira** trgovske menice. — Preskrbuje vnovčenje menic, nakaznic,
dokumentov itd. na vsa tu- in inozemska tržišča. — Izdaja nakaznice.

Vsa pojasnila se dobe bodisi ustmeno ali pisмено v zadrugni
pisarni. 10

Uradne ure vsak dan dopoldne od 9. do 12., popoldne od 3. do 5.

Usojam si vljudno opozoriti, da sem prevzel

9

glavno zastopstvo „Prve češke“ življenske zavarovalnice,
najcenejši zavod na kontinentu.

Nadalje opozarjam, da preskrbujem kulantno

vsakovrstna posojila in kredite

kakor: trgovske, stavbne, hipotekarne, uradniške in menične kredite.

Leo Franke, Ljubljana, Kongresni trg 6, I. nadstr.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Stritarjeva ulica šte. 2.

priporoča promese na ————— Zrebanje ————— Glavni dobitok K 300.000.
Dunajske komunalne srečke à K 18' ————— 2. novembra

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje po čistih 4 1/2 %

Dolžnost

vsakega Slovenca je,
da sklene zavarovalno
pogodbo bodisi za
življenje, ali pa proti
požaru le pri slovenski
banki „SLAVIJA“.

Podpirajmo torej
domač slovenski za-
vod, da more nalogo,
ki si jo je stavil, iz-
polniti v najširšem ob-
segu.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi

je največji slovanski zavarovalni zavod v Avstriji.

∴ Ogromni rezervni fond K 48.812.787 — jamčijo za popolno varnost. ∴

Banka „SLAVIJA“

ima posebno ugodne in prikladne načine za zavarovanje življenja.

Banka „SLAVIJA“

razpolaga z najcenejšimi ceniki za preskrbljenje za starost, za slučaj
smrti roditeljev, za doto otrokom.

Banka „SLAVIJA“

razdeljuje ves čisti dobiček svojim članom.

Banka „SLAVIJA“

je res slovenska zavarovalnica z vseskozi slovensko - narodno upravo.

Banka „SLAVIJA“

gumno podpira narodna društva, organizacije in prispeva k narodnim
dobrodelnim namenom.

Banka „SLAVIJA“

stremi za izboljšanjem in osamosvojitvijo narodnega gospodarstva.

Vsa pojasnila daje drage volje

1

generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani.

Zapienjenoi

∴ Največji, najvarnejši
slovenski denarni zavod.

Mestna hranilnica ljubljanska

LJUBLJANA, Prešernova ulica šte. 3.

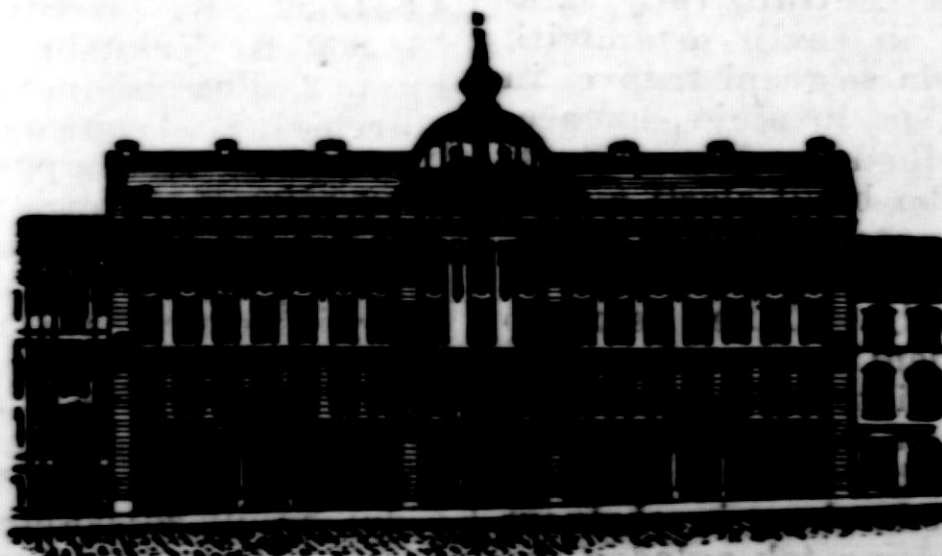
∴ Največji, najvarnejši
slovenski denarni zavod.

Denarni promet do 31. decembra 1909 nad 518 milijonov kron.

Obstojećih vlog nad 38 milijonov kron.

Rezervni zaklad nad 1 milijon kron.

Za varnost vložnega denarja jamči zraven
rezervnega zaklada še mestna občina
ljubljanska z vsem premoženjem in z vse
svoje močje. Izguba vložnega denarja je
nemogoča, ker je po pravilih te hranilnice,
potrjenih po c. kr. deželni vladi, izključena
vsaka spekulacija z vloženim denarjem.
Vloge se sprejemajo vsak dan in se obrestujejo
po 4 1/2 % brez odbitka; nevzdignjene obresti se
pripisujejo vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema

vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov
denar.

Posojila na zemljišča po 5 %, obresti in proti
amortizaciji po najmanj 1 1/2 % na leto. Daje po-
sojila na menice in vrednostne papirje.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače
hranilnice, v podpiranje slovenskih trgovcev
in obrtnikov pa kreditno društvo. 4